E-learningové študíum nie je vhodné pre každého študenta. Musí byť vnútorne motivovaný a sebadisciplinovaný.

Internet pôvodné školy nevytlačí

Pri e-learningovom vzdelávaní sa frekventant nemusí prispôsobovať časovému rozvrhu študijnej skupiny, ako je to pri tradičnej forme prezenčného štúdia.

E-learning je progresívna forma vzdelávania na diaľku, ktorá využíva možnosti internetu. Učiteľ a študent sú na geograficky rozličných miestach, dokonca aj na rôznych kontinentoch a v rôznych časových pásmach. Komunikujú cez internet a ani sa nemusia vidieť. O špecifikách elektronického vzdelávania hovoríme s prorektorom pre medzinárodné vzťahy a programy Vysokej školy manažmentu v Trenčíne JOZEFOM HVORECKÝM. Cez internet vyučuje na Liverpoolskej univerzite.

Dá sa cez e-learningové vzdelávanie učiť – a naučiť?

„Samozrejme. Vyžaduje si to však netradičné metodické postupy. Aj pri nich je podstatná komunikácia medzi učiteľom a študentom, len jej forma je odlišná."

V bežnej triede sa žiaci a učiteľ vidia. Ako je to vo virtuálnej triede?

„Technické nároky na prenos zvuku a obrazu sú ovela vyššie, takáto komunikácia je drahšia. Pretože ani vo svete školy nepoplývajú peniazmi, najčastejšia komunikácia je textová. „Rozhovor" sa píše. Buď synchróne - ako pri četovaní - alebo asynchróne, zápisom diskusných príspevkov do určených priečinkov. Pri synchrónnej komunikácii treba mať všetkých účastníkov na internete naraz. Trieda môže mať problém zorganizovať stretnutie pre pracovné a rodinné povinnosti študentov alebo pre časový posun. Preto je asynchrónna forma bežnejšia. Každý si usporiada svoj čas, ako potrebuje. Samozrejme, s dobrou technickou infraštruktúrou a rýchlym internetom je možné dosiahnuť živý prenos obrazu a zvuku alebo umiestniť na internet nasnímané prednášky, ktoré si študent stiahne do svojho počítača.

Učiť v takejto triede je teda ľahšie?

„Nie, skôr ťažšie. Práve preto, že sa nedá čítať z výrazu tvárí či gest, záleží na prenosovej vyjadrovania, na dostatku kvalitných študijných materiálov, na voľbe tém, ktoré dokážu zaujať aj neznámych a vyvolať besedu medzi nimi, kontrolovať, kto komunikácia prebieha na primeranej odbornej úrovni a podobne. Hlavnou výhodou e-learningu je možnosť rozdelať si povinnosti tak, aby ich všetok stihol kvalitne vykonať v čase, ktorý mu najviac vyhovuje. Učiteľ môže učiť iba 1 - 2 predmety pre záujemcov z celého sveta. Tým dokáže efektívnejšie využiť svoje vedomosti, ďalej si ich rozširovať a prehľadnejšie a zvyšovať hodnotu svojej pracovnej sily. Na výkon svojho povolania potrebuje trvalý prístup na internet, ale ten môže získať trebárs aj na tichomorskom ostrove. Nevýhodou takto izolovaného učenia je absencia styku s kolektívom katedry. Prejavuje sa predovšetkým pri aktivitách, ktoré presahujú kapacitu jednotlivca – návrh a tvorba nových učebných plánov, riešenie vedecko-výskumných úloh atď. Takže školy v pôvodnom zmysle slova zatiaľ nevyzmizní."

Dá sa očakávať, že takto budú pôsobiť aj zahraničné školy na Slovensku?

„Už pôsobia. Napríklad City University of Seattle ponúka základné spolupráce s Vysokou školou manažmentu (VŠM) svoje programy v dennom aj v e-learningovom vzdelávaní. Študenti si môžu vybrať. Ak je program v dennej ponuke, dá sa absolvovať v rámci tradičných prednášok. Tie, ktoré medzi nimi nie sú, môže absolvovať cez internet. VŠM má aj vlastné programy, ktoré tiež ponúka cez internet. Ich kvalitu ocenila aj Európska asociácia univerzít počas nedávnej evaluácie. V záverečnej správe uviedla, že náprístup zaradil VŠM medzi európskych lídrov. Máme vlastnú e-learningovú platformu, obsah predmetov je podporený študijnou literatúrou a učebnými materiálmi, takže študent môže plnohodnotne študovať aj cez internet."

Dá sa takto absolvovať celé štúdium?

„Ak máte na mysli štúdium, vedúce k americkému diplomu, tak áno. Slovenský zákon o vysokých školách vyžaduje osobnú účasť študenta na štátniciach. Takže v tomto prípade to úplne nejde."

Študenti by však mohli podvádzať.

„Môžu sa o to pokúsiť, ale neodporúčame im to. Jednak to nie je v ich vlastnom záujme, jednak ich pri odhalení prísne stíhame. Uvedomte si, že dospelý záujemca o vzdelávanie má veľmi prísné očakávania. Vie, čo sa potrebuje naučiť, preto že spravidla pracuje v oblasti, v ktorej sa chce vzdelávať. Má praktické skúsenosti, chýba mu však hlbší teoretický základ a chápanie vnútornej previazanosti poznatkov. Viac ako o vzdelanie mu ide o „dovzdelanie", aby mohol efektívnejšie vykonávať svoju profesiu. Takže nemá motiváciu podvádzať. Navyše, existujú efektívne spôsoby prevencie plagiátorstva. VŠM napríklad kontroluje všetky písomné práce študentov voči obsahu celého internetu. Okrem toho učiteľia dávajú pozor na to, či študent vystupuje po celý čas vlastným charakteristickým spôsobom a sledujú dokonca aj jeho opakované gramatické chyby."

Viete určiť identitu študenta aj cez internet?

„Áno, identita sa dá veľmi presne určiť aj cez internet. Naša škola vyžaduje aj osobnú účasť na skúškach. Ak napríklad zahraničný študent nie je schopný pricestovať zo zahraničia, je povinný zložiť je pred „prokurorom" - kvalifikovaným odborníkom, ktorého vyberie zodpovedný pracovník školy."

Ako je to priveľmi pedagogicky a administrativne náročný proces?

„Za desať rokov existencie sme si vypracovali funkčný systém, ktorý zaručuje kvalitu výstupov. Vďaka nemu nemali naši študenti nikdy problémy so zamestnaním. V júnine a absolventov nás ARRA zaradila na štvrté miesto medzi slovenskými vysokými školami. Absolvent sa nerodí zo vzduchu – jeho kvalita je primeraná úsiliu, ktoré naša škola venuje."

City University of Seattle vyučuje iba po anglicky, VŠM po anglicky a po slovensky. Dá sa očakávať, že na trh vstúpi svetová univerzita, ktorá bude ponúkať vzdelávanie v slovenčine?

„Už dnes si záujemcovia zo Slovenska môžu vyberať medzi globálne pôsobiacimi on-line programami vrátane renomovaných svetových univerzít. Problémom je jazyk komunikácie. Angličtina je nepochybne najvhodnejšia. Vzdelávací trh na Slovensku je priliší malý na to, aby sa zahraničným univerzitám oplatilo vzdelávať po slovensky. Dokonca aj uplatnenie celoveterov rozličných jazykov ako čínština a španielčina je diskutabilné. Nielen pre menšiu dostupnosť odbornej literatúry, ale najmä preto, lebo uchádzači o e-learning sa chcú spravidla uplatniť na medzinárodnom trhu práce. Na nom sa akademické tituly z anglicky hovoriacich krajín cenia vyššie."

Čo by ste poradili záujemcom o e-learningové štúdium?

„Tento druh štúdia nie je vhodný pre každého. Ideálnym študentom je duševne zrelý samostatne sa rozhodujúci jedinec s praktickými skúsenosťami v študovanom odbore. Musí byť vnútorne motivovaný a sebadisciplinovaný. Nikto ho nebude „nahánať do štúdia", takže bez pravidelnej aktivity začne zaostávať a nesplní nároky nášho kladené."

Jarmila Horáková

ILUSTRAČNÉ FOTO - TASR

> S dobrou technickou infraštruktúrou a rýchlym internetom je možné dosiahnuť živý prenos obrazu a zvuku alebo umiestniť na internet nasnímané prednášky, ktoré si študent stiahne do svojho počítača.
>
> **Jozef Hvorecký,**
> prorektor pre medzinárodné vzťahy a programy Vysokej školy manažmentu v Trenčíne

INZERCIA

VYSOKÁ ŠKOLA MANAŽMENTU
CityUniversity of Seattle

študuj
- slovenské alebo americké programy
- v slovenčine alebo angličtine
- denne alebo dištančne
- s domácimi a zahraničnými expertmi

Bc. podnikový / znalostný manažment

Mgr. znalostný manažment

BSBA Bachelor of Science in Business Administration

MBA Master of Business Administration

IEP Intenzívny program výučby angličtiny

www.vsm.sk

Tel.: +421 32 6529 337
E-mail: trencin@vsm.sk
Bezručova 64
911 01 Trenčín

Tel.: +421 2 6381 0001
E-mail: bratislava@vsm.sk
Panonska cesta 17
851 04 Bratislava

On the Move

BP 10903